

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра педагогіки дошкільної, початкової освіти
та освітнього менеджменту

ІНШОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ ПЕДАГОГІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

опорний конспект лекцій

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки, 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 025 Музичне мистецтво

Мукачево
МДУ 2022

УДК 81'243:316.454.52:37.011.3-052:316.72(042.3)(072)

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Мукачівського
державного університету
протокол № 5 від 22.12.2022 р.*

*Обговорено та схвалено на засіданні кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту
протокол № 6 від 08.11. 2022 р.*

Рецензент

Теличко Наталія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету.

I-74

Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: опорний конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки, 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 025 Музичне мистецтво / укл Т. І. Бондар. Мукачево: МДУ, 2022. 76 с. (.арк)

У навчально-методичному виданні представлені матеріали, що розкривають зміст навчальної дисципліни «Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 025 Музичне мистецтво.

Розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, наукових працівників та всіх, хто провадить науково-дослідницьку діяльність.

© МДУ, 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Лекція 1. Структура речення в англomовному дискурсі	9
Лекція 2. Види присудків	21
Лекція 3. Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication). Часові форми англійського дієслова групи Present активного стану	27
Лекція 4. Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication). Основні форми англійського дієслова активного стану.	37
Лекція 5. Утворення форм пасивного стану дієслова.	54
Лекція 6. Інфінітив та інфінітивні конструкції: функційність.	58
Лекція 7. Умовні речення: тип 0, 1, 2, 3 (реальна та нереальна умова)	63
Лекція 8. Академічне письмо	68
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	74
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	75

ВСТУП

Навчально-методичне видання «Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: опорний конспект лекцій» розроблено для забезпечення освітнього процесу з однойменної дисципліни для другого (магістерського) рівня вищої освіти, за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 025 Музичне мистецтво Мукачівського державного університету.

Вивчення дисципліни «**Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі**» прогнозує засвоєння здобувачами особливостей іншомовної комунікації педагогічних працівників, що зумовлене потребами глобалізованого суспільства; оволодіння мовними й мовленнєвими зразками педагогічного спілкування й подальше використання в освітньому процесі та наукових дослідженнях; засвоєння іншомовного понятійного апарату проблеми (тематичного глосарію) що вивчається; розвиток уміння збирати, аналізувати й синтезувати інформацію.

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення якісної підготовки фахівців до іншомовної комунікації у професійній сфері з урахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільства (практичне володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що зумовлена професійно-діловими потребами).

Завдання вивчення дисципліни полягає у розширенні та збагаченні термінологічної лексики відповідно до спеціалізації; активізації навичок усного мовлення під час обговорення фахових тем; розвиток та закріплення навичок читання

оригінальних текстів фахового спрямування з метою повного отримання інформації, формування навичок письма.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **«Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі»** студенти повинні

знати: лексичний та граматичний матеріал в обсязі програми курсу, володіти активним словниковим запасом читання текстів фахового характеру;

уміти: висловлюватися усно й письмово в обсязі тематики курсу, використовуючи засвоєний граматичний матеріал, розуміти іноземну мову на слух, розуміти фахові тексти.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні володіти таким *загальними компетентностями*:

– здатність діяти соціально відповідально та свідомо; виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і обстоювати власну громадянську позицію незалежно від впливу політичних партій і різних конфесій.

– здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність; здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях;

– здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння;

– здатність генерувати нові ідеї, бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення;

– здатність працювати в команді, уміти ставити актуальні завдання, спрямовувати свої зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді; володіти навичками самоорганізації і саморегуляції;

– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань;

– здатність спілкуватися іноземною мовою; володіти достатнім рівнем лінгвістичної, соціокультурної, комунікативної компетентностей, що уможливорює ефективне здійснення іншомовної професійної, міжмовної, міжкультурної й міжособистісної комунікації;

спеціальними компетентностями:

– здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні освітнім закладом;

– здатність створювати розвивальне середовище відповідно до особистісно зорієнтованої моделі освіти дітей та молоді;

– здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення;

– готовність до реалізації заходів щодо розвитку мережі освітніх закладів у районі (місті);

– здатність організувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі освіти;

– здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проєктування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій, ефективний самоменеджмент, навички формування та демонстрації лідерських якостей.

Очікувані програмні результати:

– застосовувати комплекс знань, умінь і навичок, які дозволяють фахівцю успішно використовувати іноземну мову у професійній діяльності, для самоосвіти й саморозвитку фахівця;

– обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї;

– організувати та здійснювати комунікацію з представниками різних професійних груп у міжнародному контексті;

– практикувати використання сучасних інформаційно-цифрових технологій в управлінні;

– демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку;

– визначати управління як процес, його закономірності і принципи; пояснювати організаційну структуру управління; знати загальні та спеціальні функції управління; мету, завдання, принципи, критерії, види таких функцій управління, як планування, організація, регулювання, коригування і контроль.

– знати організаційну структуру і завдання органів управління освітою; називати посадові обов'язки і загальну характеристику основних напрямів діяльності різних спеціалістів з питань освіти районного (міського) управління освіти;

– уміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із освітніми закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти;

– знати зміст нормативних документів щодо визначення порядку здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних закладів та майданчиків; називати ознаки передового педагогічного досвіду, етапи і процедуру його вивчення, узагальнення і поширення.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Й ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ

Тема 1. Структура речення в англomовному дискурсі.

Тема 2. Види присудків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 3. Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication). Часові форми англійського дієслова групи Present активного стану.

Тема 4. Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication). Основні форми англійського дієслова активного стану.

Тема 5. Утворення форм пасивного стану дієслова.

Тема 6. Інфінітив та інфінітивні конструкції: функційність.

Тема 7. Умовні речення: тип 0, 1, 2, 3 (реальна та нереальна умова)

Тема 8. Академічне письмо

Лекція 1.

Структура речення в англomовному дискурсі

ПЛАН

1. Структура речення в англomовному дискурсі.
2. Бесіда про особисті інтереси, уподобання, виокремлення спільних і відмінних характеристик (Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: навчально-методичний посібник для виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти)

Порядок слів у реченні =Word Order

<https://grammarway.com/ua/word-order>

Порядок слів у реченні відіграє важливішу роль для англійської мови, а ніж для української. Це можна пояснити тим, що в українській мові існує велика кількість різних префіксів, суфіксів та закінчень, що вказують на функції слів та їх взаємозв'язок у реченні, тому їхнє положення може бути порівняно вільним.

Англійська мова відрізняється тим, що зв'язок між словами та їхні функції виражаються за допомогою порядку слів у реченні. Тому необхідно знати правильне місце кожного члена (компонента) в реченні, не плутати їх та не міняти члени речення місцями (особливо підмет та додаток), так як це може призвести до зміни загального змісту речення.

<i>Українська мова</i>	<i>Англійська мова</i>
Джейн дивилася цей фільм минулої неділі.	Jane watched this movie last Sunday. – Джейн дивилася цей фільм минулої неділі.
Цей фільм дивилася Джейн минулої неділі. (від перестановки підмета на	This movie watched Jane last Sunday. – Цей фільм спостерігав за Джейн минулої

додатку не змінюється загальний зміст речення)	неділі.
---	---------

Речення англійської мови можуть бути з прямим та непрямым порядком слів.

Прямий порядок слів = Direct Word Order

Прямий порядок слів в англійській мові використовується в розповідних реченнях (стверджувальних або ж заперечних). Особливістю прямого порядку слів є те, що підмет завжди стоїть перед присудковою частиною.

При прямому порядку слів в більшості випадків дотримується наступний порядок слів у реченні:

1. The Subject – підмет (Хто? Що?)
2. The Predicate – присудок (Що робить? В якому стані знаходиться? Ким або чим виявляється?)
3. Object – додаток (Кого? Чого? Що? Кому? Чому? Ким? Чим?)
4. Adverbial Modifier – обставина (Де? Коли? Як? Куди?)
  - I sent you a letter yesterday. – Я відправив тобі листа вчора.
  - They won't go with us to the party tomorrow. – Вони не підуть з нами на вечірку завтра.

Означення не враховується в цій схемі послідовності, так як може залежати як від підмета, так і від додатка, тому в реченні може займати різні положення.

- Little Jenny plays with her friends every day. – Маленька Дженні грає зі своїми друзями кожен день.
- Jack buys beautiful flowers for his wife every day. – Джек купує гарні квіти для своєї дружини кожен день.

Непрямий порядок слів = Indirect Word Order

Непрямий порядок слів або інверсія – порядок слів, в якому підмет стоїть після присудка або ж певної частини присудка. Деякі типи речень потребують використання саме непрямого порядку слів.

Непрямий порядок слів використовується в більшості питальних речень.

Перед підметом ставиться тільки частина присудка (допоміжне або модальне дієслово).

- Do you live in Muchachevo? – Ти живеш в Мукачево?
- Does he live in Muchachevo? – Він живе в Мукачево?
- Didn't you go to the cinema yesterday? – Чи ти не ходив вчора у кіно?
- Would you bring me some tea, please? – Не міг би ти принести мені чаю, будь ласка?
- Is Francis working in his room at the moment? – Чи працює зараз Френсіс у своєму кабінеті?

Однак якщо присудок виражений дієсловом-зв'язкою to be (бути) або смисловим дієсловом to have (мати), то вони ставляться перед підметом та не потребують допоміжних дієслів.

- Are you happy? – Ви щасливі?
- Is he happy? – Він щасливий
- Is she at home now? – Вона зараз вдома?
- Have you a pen? – У тебе є ручка?

В сучасній англійській мові смислове дієслово to have частіше використовується з допоміжним дієсловом do.

- Do you have a pen? – У тебе є ручка?

Непрямий порядок слів також використовується в реченнях, що починаються з there (конструкція there is / there are), де there використовується в якості вступу або формального підмета.

- There is nothing funny in what I say. – Нема нічого кумедного в тому, що я кажу.
- There worked a lot of people for that plant. – На тому заводі працювало багато людей.
- There plays Jane with her son in the garden. – В саду грає Джейн зі своїм сином.

Непря́мий порядок слів використовується в реченнях, що починаються зі слова *here* (ось, тут). Однак якщо підмет виражений займенником, тоді використовується пря́мий порядок слів.

- *Here is your teddy.* – Ось твій ведмедик.
- *Here comes my sister Monica.* – Ось йде моя сестра Моніка.
- *Here is the house where Jack lives.* – Це дім, в якому живе Джек.
- *Here he is!* – Ось він!
- *Here we go!* – Почнемо! Поїхали!

Непря́мий порядок слів зустрічається у другій частині складних речень після *so* (також як і) та *neither* (також не). В такому випадку в залежній (підрядній) частині використовується таке ж саме допоміжне дієслово, як і в головній частині.

- *I am happy – So am I.*
- *My brother is at work. – So is mine.*
- *I speak English. – So do I.*
- *I called my friend yesterday. So did I.*
- *Jack didn't know how to repair that broken car, neither did we.* – Джек не знав, як відремонтувати ту розбиту машину, не знали й ми.
- *Most of French are good at cooking and so are you, right? – Більшість французів готують добре, й ти також, чи не так?*

Непря́мий порядок слів також використовується в простих окличних реченнях, що виражають побажання, напутні слова.

- *Be it so!* – Да буде так!
- *May you never be sad!* – Нехай ти ніколи не будеш сумувати!
- *May all your wishes come true!* – Бажаю тобі, щоб всі твої мрії збулися!

Також непря́мий порядок слів використовується для більшої виразності речення або ж для смислового підкреслення певної частини речення. Це залежить не від типу речення, а більше від бажання та намірів автора і використовується в

художній літературі. Часто непрямий порядок слів вживається, коли на початок речення виноситься обставина.

- Silently and attentively did the man listen to the priest. – Мовчки та уважно слухав чоловік проповідника.
- In the dark wood with no paths stood and shouted two boys. – У лісі темному, без жодної стежинки, стояли та кричали два хлопчика.

Непрямий порядок слів може бути використаним, якщо на початку речення стоять обставини *in vain* (даремно), *never* (ніколи), *little* (зовсім не), що передають негативне значення, а також слова *only* (тільки), *hardly* (навряд чи), *no sooner* (одразу після) тощо. В такому випадку слід використовувати допоміжне дієслово *do* в необхідній формі, якщо присудок виражений смисловим, а не допоміжним або модальним дієсловом.

- In vain were we trying to find Mary in the wood. – Даремно ми намагалися знайти Мері у лісі.
- Never before have I seen such beautiful park. – Ніколи до цього я не бачив такого гарного парку.
- Little does he think that he doesn't need our help. – Він зовсім не думає, що потребує нашої допомоги.

Непрямий порядок слів зустрічається також після слів *so* (так), *thus* (таким чином), *now* (зараз, тоді), *then* (тоді, після), що стоять на початку речення. Якщо підмет виражений займенником, то у реченні використовується прямий порядок слів.

- Now was the time to attack. – Тоді настав час для нападу.
- So spent he his holidays in Paris. – Так (таким чином) він провів свою відпустку в Парижі.
- Thus spoke Mr. Jameson standing near the door. – Так говорив містер Джеймсон, поки він стояв біля дверей.

Непрямий порядок слів може використовуватися після прислівників, що вказують на напрямок, наприклад, *in*, *out*, *down*, *away*, *up*, якщо вони стоять на початку речення.

- Away ran children. – Діти утекли геть.
- Down fell Peter. – Пітер впав вниз.

- Up flew Kate's balloon. – Кулька Кейт летить вгору.

Якщо підмет виражений займенником, то в таких реченнях використовується прямий порядок слів.

- I fell down. – Я впав.
- It flew away. – Воно летіло геть.

Непрямий порядок слів також вживається в умовних реченнях без сполучників, якщо присудок підрядної частини виражений дієсловами was, were, had, could або ж should. З непрямым порядком слів речення звучать емоційніше та яскравіше.

- Even was Ann starving, she would never ask for money. – Навіть якщо б Енн голодувала, вона б ніколи не попросила б грошей.
- I would have felt better, had I stayed at home instead of going to school. – Я б почував себе краще, якщо б залишився вдома, а не пішов до школи.
- Jack wouldn't take a taxi at night to go home, could he stay at our place. – Джек не викликав би таксі увечері, щоб поїхати додому, якщо б він міг залишитися у нас.

Місце додатка в реченні

Додаток (object) в розповідному реченні (стверджувальному або заперечному) в більшості випадків ставиться після присудка.

- He will call you soon. – Він скоро тобі зателефонує.
- I bought these flowers for you. – Я придбав ці квіти для тебе.
- My mom likes to give some advice. – Моя мама любить давати поради.

Однак в окличних реченнях прямий додаток може стояти на початку речення. В таких реченнях використовується прямий порядок слів.

- What a nice day we have today! – Який в нас сьогодні чудовий день!
- What a lady I met yesterday! – Яку прекрасну пані я зустрів вчора!

Інколи прямий додаток може ставитися в кінець речення, коли він відокремлюється від присудка іншими членами речення (обставиною). Це робиться для того, щоб інтонаційно підкреслити або виділити додаток.

- Matt saw in the morning paper his own article. – В ранковій газеті Метт побачив свою власну статтю.
- She took from her bag and gave John a big chocolate bar. – Вона витягла з сумки та дала Джону велику шоколадку.
- I had in my head a lot of disturbing and unpleasant thoughts. – В голові у мене кружляло багато тривожних та неприємних думок.

Непрямий прийменниковий додаток інколи може вживатися на початку речень для їхньої виразності. Це характерно для англійської розмовної мови.

- In God we trust. – Ми віримо в Бога.
- To Kate I send all my letters. – Я відсилаю всі свої листи Кейт. (Це Кейт, кому я відсилаю всі свої листи)
- For Mark it wasn't a big problem. – Для Марка це не було великою проблемою.

Інколи після непрямого прийменникового додатка на початку речення може використовуватися інверсія (непрямий порядок слів: присудок перед підметом), часто це зустрічається в художній літературі.

- For this lady were written all my poems. – Всі мої вірші були написані для цієї пані.
- To this circumstance may be attributed the fact that I have never met that man. – До таких обставин може також відноситися той факт, що я ніколи не зустрів цього чоловіка.

Місце означення в реченні

Означення (attribute) в англійській реченнях, що виражається прикметниками, іменниками, займенниками або ж дієприкметниками, в більшості випадків ставиться перед словом (або членом речення) від якого воно залежить.

- I bought a new straw hat. – Я купила новий солом'яний капелюшок.
- This small girl is my sister. – Ця маленька дівчинка – моя сестра.
- We should throw away this old broken vase. – Ми повинні викинути цю стару розбиту вазу.

Якщо декілька означень відносяться до одного ж й того слова, тоді їх порядок часто довільний. Однак в англійській мові для прикметників існує певне правило на їхній порядок у реченні, що детально розглядають у матеріалі, присвяченому прикметникам.

Інколи означення, виражені прикметниками з закінченнями -able, -ible, можуть стояти після іменника, який означають, особливо якщо перед ним (іменником) стоять слова only (єдиний) або інший прикметник в найвищому ступені порівняння.

- The only way possible is to tell the truth. – Єдиний можливий шлях - це розказати правду.
- This story is the most interesting thing imaginable. – Ця історія - найцікавіше, що можна взагалі уявити.
- The only person visible was the soldier near the castle's gates. – Єдиною людиною, яку можна була побачити, був солдат біля воріт замку.

В деяких сталих виразах означення, виражені прикметниками, завжди стоять після іменника.

- wealth untold – незліченні багатства
- from times immemorial – з прадавніх часів
- a poet laureate – поет-лауреат
- generations unborn – майбутні покоління
- court martial – військово-польовий суд
- sum total – загальна сума
- four years running – чотири роки поспіль
- the first person singular – перша особа однини
- the second person plural – друга особа множини

Означення proper в значенні «у власному значенні, як такий» та present в значенні «присутній» стоять після іменника, до якого відносяться.

- This book tells us about art proper. – Ця книга розповідає про мистецтво як таке.
- All the people present clapped when the actor appeared on the stage. – Всі присутні люди заплодували, коли на сцені з'явився актор.

Означення, виражені кількісними числівниками, що вказують на номер серії або ж місце предмета, завжди стоять після іменника. В такому випадку артиклі не використовуються.

- The poem I like is on page ten. – Вірш, що мені подобається, знаходиться на десятій сторінці.
- I am looking for room three zero five. – Я шукаю кімнату номер 305.
- To go to the centre you should take train four. – Щоб поїхати у центр, тобі потрібно сісти на четвертий трамвай.

Означення, виражені прикметниками, в реченні стоять після неозначених та заперечних займенників.

- I want to eat something sweet. – Я хочу з'їсти щонебудь солодке.
- There is nothing funny in my words. – В моїх словах немає нічого кумедного.
- You never do anything useful. – Ти ніколи не робиш нічого корисного.

Часто означення, виражені прикметниками, особливо, якщо їх декілька, стоять після слова, яке означають, для того, щоб підкреслити або виділити своє значення. Від означуваного слова такі прикметники відокремлюються комою.

- Jack, tired and pale, fell on the sofa. – Джек, втомлений та блідий, повалився на диван.
- There stood a girl, small, cute and cheerful. – Там стояла дівчинка, маленька, мила та радісна.
- I looked in her eyes, large, blue and beautiful. – Я подивився їй в очі, великі, блакитні та прекрасні.

Місце обставини в реченні

Обставина (adverbial modifier) в англійському реченні майже ніколи не розділяє присудок та прямий додаток. Тому вона може стояти перед присудком або ж після прямого додатку.

- Paul always buys bread here. – Пол завжди купує хліб тут.
- Matt is learning French diligently. – Метт старанно вчить французьку мову.
- She intuitively understood the request of the foreigner. – Вона інтуїтивно зрозуміла прохання іноземця.

Обставина часу може стояти на початку або в кінці речення. Однак обставини now (зараз) та then (тоді) можуть стояти будь-де в реченні.

- Tomorrow I will visit my grandma. – Завтра я поїду до бабусі.
- I met Sally and Jordan this morning. – Я зустріла Саллі та Джордана сьогодні вранці.
- I will now work so, please, don't disturb me. – Я зараз буду працювати, тому, будь ласка, не заважай мені.
- Kate then remembered that she had forgotten to call Jack. – Потім Кейт згадала, що вона забула подзвонити Джеку.

Коли вказується конкретний час або проміжок часу, спочатку зазначається час в годинах, а потім загальні поняття на позначення часу, такі як day (день), night (ніч), morning (ранок), evening (вечір) тощо.

- I will come at 8 in the morning. – Я прийду о 8-й ранку.
- At 11 in the evening my phone rang. – Об 11-й вечора задзвонив мій телефон.

Обставина місця в більшості випадків ставиться на початок або кінець речення.

- Here my mother works. – Тут працює моя мати.
- I like walking in this park. – Я люблю гуляти в цьому парку.

- Down this street there was a big bakery. – Внизу цієї вулиці була велика пекарня.

Якщо в реченні використовується декілька обставин, то обставина місця ставиться перед обставинами часу та причини.

- I am going to the country next week. – Я поїду в село наступного тижня.
- I was waiting for my train there to go back to the city. – Там я чекав свого потяга, щоб повернутися у місто.

Обставина частотності, як правило, ставиться перед смисловим дієсловом або ж після допоміжних та модальних дієслів. Іноді вони також можуть стояти на початку речення. В питальних реченнях така обставина ставиться після підмета (та перед смисловим дієсловом).

- No one ever gave her flowers. – Ніхто ніколи не дарував їй квіти.
- Have you ever been to London? – Ви коли-небудь були в Лондоні?
- She is always complaining about her life. – Вона постійно скаржиться на своє життя.
- Occasionally people entered his shop to buy matches or a bottle of beer. – Подеколи в його магазин заходили люди, щоб придбати сірники або пляшку пива.

Обставина способу дії ставиться одразу після неперехідного дієслова.

- “Leave me alone!” Janice shouted loudly. – “Дай мені спокій!” - голосно крикнула Дженіс.

Якщо присудок виражений перехідним дієсловом, то така обставина ставиться після прямого додатку.

- Kate read the contract attentively and then signed it. – Кейт прочитала уважно контракт, а потім підписала його.

Якщо у присудка є прийменниковий додаток, тоді обставина способу дії ставиться між ними (після присудка та перед прийменниковим додатком).

- Charles asked politely for a cup of tea and some sugar. – Чарльз ввічливо попросив чашечку чаю та трохи цукру.

Обставина ступеня та міри завжди ставиться перед присудком. Якщо це складений присудок, то обставина ставиться після допоміжного дієслова.

- We entirely agree with you. – Ми повністю з вами згодні.
- I am quite tired at the moment. – Я почуваю себе доволі втомленим зараз.
- We have almost finished our homework. – Ми майже закінчили наше домашнє завдання.

Обставина ступеня enough (достатньо) ставиться після прикметника до якого відноситься. Якщо це слово відноситься до іменника, то воно може стояти як перед, так і після нього.

- My sister is clever enough but really lazy. – Моя сестра достатньо розумна, але дуже лінива.
- I have enough money, don't worry. – В мене достатньо грошей, не переймайся.
- We have time enough to rest a bit. – В нас є достатньо часу, щоб відпочити.

Лекція 2. Види присудків

ПЛАН

1. Види присудків: складений іменний і простий дієслівний.

2. Висловлення згоди / незгоди. (Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: навчально-методичний посібник для виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти)

Складений іменний присудок (Compound Nominal Predicate)

Складений іменний присудок – це присудок, що складається з допоміжного дієслова-зв'язки та іменної частини.

Не *is a student*. де, **He** – це підмет (subject); *is a student* – складений іменний присудок (Compound Nominal Predicate), де *is* – дієслово-зв'язка (a link verb), а *student* – іменна частина (predicative), що виражена іменником (noun).

Дієслово-зв'язка **be** передає граматичне значення часу, особи, способу, числа.

Дієслово-зв'язка має такі часові форми

When?	Who?	Form	Example
Base form		be	It can <u>be</u> simple.
Simple Present	I	am	I <u>am</u> here.
	You	are	You <u>are</u> here.
	He/She/It	is	She <u>is</u> here.
	We	are	We <u>are</u> here.
	They	are	They <u>are</u> here.
Simple Past	I	was	I <u>was</u> here.
	You	were	You <u>were</u> here.
	He/She/It	was	She <u>was</u> here.
	We	were	We <u>were</u> here.
	They	were	They <u>were</u> here.
Simple Future	I	will be	I <u>will be</u> here.
	You	will be	You <u>will be</u> here.
	He/She/It	will be	She <u>will be</u> here.
	We	will be	We <u>will be</u> here.
	They	will be	They <u>will be</u> here.
Progressive form		being	He is <u>being</u> unusual.
Perfect form		been	It has <u>been</u> fun.

Роль іменної частини виконують іменники (nouns), прикметники (adjectives), числівники (numerals), займенники (pronouns), дієслова (неозначена форма), прислівники (adverbs).

The basic parts of a sentence are the subject, the verb, and (often, but not always) the object. The subject is usually a noun — a word that names a person, place, or thing. The predicate (verb or be+predicative) usually follows the subject and identifies an action or a state of being. An object receives the action and usually follows the verb.

Basic Sentence Structure

There are **four** basic sentence structures in English:

- A *simple sentence* is a sentence with just one independent clause (also called a main clause): *Judy laughed.*

- A *compound sentence* contains at least two independent clauses: *Judy laughed and Jimmy cried.*
- A *complex sentence* contains an independent clause and at least one dependent clause: *Jimmy cried when Judy laughed.*
- A *compound-complex sentence* contains two or more independent clauses and at least one dependent clause: *Judy laughed and Jimmy cried when the clowns ran past their seats.*

Four Functional Types of Sentences

There are four main types of sentences that can be distinguished by their function and purpose:

- A *declarative sentence* makes a statement: *Babies cry.*
- An *interrogative sentence* poses a question: *Why do babies cry?*
- An *imperative sentence* gives instructions or expresses a request or demand: *Please be quiet.*
- An *exclamatory sentence* expresses strong feelings by making an exclamation: *Shut up!*

THE EIGHT PARTS OF SPEECH

There are eight parts of speech in the English language: noun, pronoun, verb, adjective, adverb, preposition, conjunction, and interjection. The part of speech indicates how the word functions in meaning as well as grammatically within the sentence. An individual word can function as more than one part of speech when used in different circumstances. Understanding parts of speech is essential for determining the correct definition of a word when using the dictionary.

1. NOUN

- **A noun is the name of a person, place, thing, or idea.**
man... Butte College... house... happiness

A noun is a word for a person, place, thing, or idea. Nouns are often used with an article (*the, a, an*), but not always. Proper nouns always start with a capital letter; common nouns do not. Nouns can

be singular or plural, concrete or abstract. Nouns show possession by adding 's. Nouns can function in different roles within a sentence; for example, a noun can be a subject, direct object, indirect object, subject complement, or object of a preposition.

*The young **girl** brought me a very long **letter** from the **teacher**, and then she quickly disappeared. Oh my!*

See the TIP Sheet on "Nouns" for further information.

2. PRONOUN

- **A pronoun is a word used in place of a noun.**

She... we... they... it

A pronoun is a word used in place of a noun. A pronoun is usually substituted for a specific noun, which is called its antecedent. In the sentence above, the antecedent for the pronoun *she* is the girl. Pronouns are further defined by type: personal pronouns refer to specific persons or things; possessive pronouns indicate ownership; reflexive pronouns are used to emphasize another noun or pronoun; relative pronouns introduce a subordinate clause; and demonstrative pronouns identify, point to, or refer to nouns.

*The young girl brought **me** a very long letter from the teacher, and then **she** quickly disappeared. Oh my!*

See the TIP Sheet on "Pronouns" for further information.

3. VERB

- **A verb expresses action or being.**

jump... is... write... become

The verb in a sentence expresses action or being. There is a main verb and sometimes one or more helping verbs. ("*She can sing.*" *Sing* is the main verb; *can* is the helping verb.) A verb must agree with its subject in number (both are singular or both are plural). Verbs also take different forms to express tense.

*The young girl **brought** me a very long letter from the teacher, and then she quickly **disappeared**. Oh my!*

See the TIP Sheet on "Verbs" for more information.

4. ADJECTIVE

- **An adjective modifies or describes a noun or pronoun.**

pretty... old... blue... smart

An adjective is a word used to modify or describe a noun or a pronoun. It usually answers the question of which one, what kind, or how many. (Articles [a, an, the] are usually classified as adjectives.)

The young girl brought me a very long letter from the teacher, and then she quickly disappeared. Oh my!

See the TIP Sheet on "Adjectives" for more information.

5. ADVERB

- **An adverb modifies or describes a verb, an adjective, or another adverb.**

gently... extremely... carefully... well

An adverb describes or modifies a verb, an adjective, or another adverb, but never a noun. It usually answers the questions of when, where, how, why, under what conditions, or to what degree. Adverbs often end in -ly.

The young girl brought me a very long letter from the teacher, and then she quickly disappeared. Oh my!

See the TIP Sheet on "Adverbs" for more information.

6. PREPOSITION

- **A preposition is a word placed before a noun or pronoun to form a phrase modifying another word in the sentence.**

by... with... about... until

(by the tree, with our friends, about the book, until tomorrow)

A preposition is a word placed before a noun or pronoun to form a phrase modifying another word in the sentence. Therefore a preposition is always part of a prepositional phrase. The prepositional phrase almost always functions as an adjective or as an adverb. The following list includes the most common prepositions:

The young girl brought me a very long letter from the teacher, and then she quickly disappeared. Oh my!

See the TIP Sheet on "Prepositions" for more information.

7. CONJUNCTION

- **A conjunction joins words, phrases, or clauses.**
and... but... or... while... because

A conjunction joins words, phrases, or clauses, and indicates the relationship between the elements joined. Coordinating conjunctions connect grammatically equal elements: and, but, or, nor, for, so, yet. Subordinating conjunctions connect clauses that are not equal: because, although, while, since, etc. There are other types of conjunctions as well.

*The young girl brought me a very long letter from the teacher, **and** then she quickly disappeared. Oh my!*

See the TIP Sheet on "Conjunctions" for more information.

8. INTERJECTION

- **An interjection is a word used to express emotion.**
Oh!... Wow!... Oops!

An interjection is a word used to express emotion. It is often followed by an exclamation point.

*The young girl brought me a very long letter from the teacher, and then she quickly disappeared. **Oh my!***

See the TIP Sheet on "Interjections" for more information.

Простий присудок (Simple Verbal Predicate)

Простий присудок в англійській мові виражається особовим дієсловом будь-якого часу, стану та способу:

I love music! – Я обожнюю музику!

She is dancing right now. – Вона зараз танцює. (В цьому випадку дієслово складається з двох слів, але воно теж вважається простим присудком, так як обидві його складові являють собою одну дієслівну форму)

Лекція 3.

Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication).

Часові форми англійського дієслова групи Present активного стану.

ПЛАН

1. Стратегії розвитку вміння сприймати інформацію на слух.
2. Очікування здобувачів МДУ (словотвір: іменники, дієслова, прикметники). Мовленнєва структура «I expect + N»; «I expect + clause»
3. Очікування викладачів закладу вищої освіти. Структура «I expect my students to ...». «He expects his students to...»
4. Часові форми групи Present (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect): розповідне, заперечне й запитальне речення.

1. Стратегії розвитку вміння сприймати інформацію на слух.

Прослуховування або аудіювання є здатністю отримувати і точно інтерпретувати повідомлення в процесі комунікації англійською мовою. Поліпшення навичок аудіювання залежить від рівня розвитку фонологічної компетенції студентів, що містить не лише корекцію вимови звуків англійської мови, але і формування навичок слухання, правильне використання органів мовлення для відтворення звуків й інтонації. Найскладніше завдання – розуміння носія англійської мови. Для вирішення цього завдання необхідно звернути увагу на типові для розмовного англійського фонетичні явища: позиційну довготу голосних; сильні і слабкі форми; редуцію (наприклад, фразу «We have come for some books» легше почути і зрозуміти [wi: hæv kʌm fɔ: sʌm bʊks], чим [wi:v kʌm fə sm bʊks]); елізію [him -

in; асиміляцію [les ʃaɪ - leʃ ʃaɪ]; зрощення [wɒd ju: laɪk ... - wɒdʒ laɪk ...]. Мова розпочинається зі слуху. Наведемо приклади деяких стратегій, спрямованих на розуміння англійської мови.

Фонетичні стратегії

1. Студенту слід слухати уважно і вимовляти слова і речення вголос.

2. Необхідно пам'ятати, що слова, які вимовляються однаково, можуть мати різні написання і значення (threw і through).

3. Ідентичні букви або буквосполучення в словах не завжди дають один і той самий звук (буквосполучення «ough» в різних словах вимовляється по різному «through»[θru:] і «though»[ðəu]).

Фонологічні стратегії

1. Важливо студенту вимовляти слова виразно і уникати фонологічних помилок, які спотворюють зміст висловлювання. (Are you fond of working here?/ Are you fond of walking here?/).

2. Слухати і імітувати окремі звуки, звертати увагу на паузи і інтонацію мовця. Практикувати «активне слухання», уміння сприймати і запам'ятовувати деталі інформації.

Види аудіювання

Аудіювання з англійської мови для початківців можна умовно розділити на кілька видів аудіювання.

Перший вид – найбільш складний, але в теж час найбільш корисний. Він називається listening for detail (слухання з метою розуміння деталей). Суть його полягає у повному розумінні тексту, вивчення нових слів і уловлювання сенсу запису. Також зазвичай завдання з аудіювання вивчають кілька разів, вчать нові слова, способи їх застосування на практиці. Корисно вивчити граматичні особливості слів з уроку аудіювання.

Другий вид аудіювання – аудіювання, спрямоване на розуміння самого важливого в запису (listening for gist). Це найлегший вид аудіювання, який створений з метою зрозуміти головний зміст, закладений в запису. Вам не потрібно копатися в

деталіях тексту, у всіх незнайомих словах. Цей тип відпрацьовує так звану мовну здогадку.

Третій вид – listening for specific information (слухання з метою вилучення спеціальної інформації), допоможе отримати з аудіювання окрему інформацію, яку вам потрібно. Наприклад, ви вслухаетесь в текст, щоб зрозуміти важливу інформацію про країни Об'єднаного королівства, чи про кількість студентів, які навчаються за спеціальністю

Аудіювання англійською для початківців слід починати з першого виду, або комбінувати перший і другий види аудіювання. Тоді знання англійської мови будуть покращуватися дуже швидко, а словниковий запас збільшиться в кілька разів.

Аудіюванням потрібно займатися якомога частіше, адже фактично у мовному середовищі ви б перебували в умовах безперервного аудіювання. Але на початковому етапі, англійську мову потрібно слухати хоча б 15 хвилин у день, наприклад, дивитися вдома цікаві фільми чи мультіки.

Особливо корисно буде слухати аудіо або дивитися фільми, відео на вашу професійну тематику, наприклад, вихователям закладів дошкільної освіти – мультфільми й казки, учителям початкових класів – казки й цікаві історії; менеджерам в освіті - документальні фільми, подкасти про освіту; музикантам – фільми, подкасти, короткі історії про композиторів і музику.

Listening Listen+ing (V+ing)		Writing Write + (e)ing	
Reading Read+ing		Speaking Speak+ing	

Перед тим як слухати текст, ознайомтеся з назвою тексту і подумайте про що він може бути, яка лексика може вживатися для опису явищ. Підготовка до слухання – це стратегія, якою ми користуємося в повсякденному житті. Наприклад, якщо ви йдете

до лікаря, ви знаєте наперед, що лікар вас буде запитувати на що ви скаржитеся, які у вас симптоми хвороби; якщо ви батько чи мама дитини, яка йде на батьківські збори, ви також прогнозуєте, що ви почуєте від директора чи від класного керівника. Такий підхід до аудіювання текстів англійською мовою допоможе вам вгадувати зміст діалогу чи тексту, і на основі лексики, яку ви впізнаєте, додумувати і вгадувати можливий розвиток подій.

Think of the topic and guess what it will be about
Guessing helps!!!

Reading while listening

Дуже корисно поєднувати читання та слухання, це допоможе вам збагатити словниковий запас англійської мови та покращити вимову одночасно!

Для цього є чудовий інструмент - аудіокниги! Найкращим підходом було б почати з книги, яку ви вже прочитали рідною мовою, або книги, з якою ви вже знайомі. Ви зможете зрозуміти більше, бо можете вгадати значення нових або незнайомих слів. Розслабтесь із книгою та навушниками, і нехай вас перенесуть в інший Всесвіт! Ось кілька веб-сайтів для пошуку аудіокниг на ваш смак:

Безкоштовні аудіокниги англійською мовою: [LoyalBooks](#), [Librivox](#)

Reading while listening

Read the words in the box, then listen to the text and fill in the gaps with the words from the box. You can listen to the text as many

times as you want to understand the words. Pause the recording to repeat the sentence after the speaker. Imitate the speaker's intonation.

Graduated, appropriate, thesis, decided, difficulties, postgraduate, dissertation, problem.

So you have _____ from university and _____ to continue studying towards a Master's or PhD. At some stage during the next few years you will need to consider your _____. One of the greatest _____ faced by _____ students is choosing a topic to base their _____ on. Writing a thesis can be very daunting, but the task is much more straightforward if the topic you select is _____ for you. So, what can you do to solve this _____?

 Reading while listening

Read the words in the box, then listen to the text and fill in the gaps with the words from the box.

You can listen to the text as many times as you want to understand the words. Pause the recording to repeat the sentence after the speaker. Imitate the speaker's intonation.

Literature, mind, research, fixed, relevant, narrow, knowledge, subject

Well there are several things to keep in _____. Firstly you need to do your _____ so that you are familiar with all the current _____. On top of this, you also need to be sure that you have a broad _____ of your area of specialization. If you do this, it will help you with the next important point in choosing a good _____ for your research, which is to ascertain what is _____ in your research area. This will be crucial in helping you to _____ your choices down. From the very beginning, it really is vital to set clear limits and to have a very _____ plan in terms of the scope of your research.

It can be even more helpful to analyse existing research and ask yourself if there are any controversies. Perhaps there is a theory that you may want to challenge and this could be the focus of your study.

2. Очікування викладачів закладу вищої освіти.

Мовленнєві структури:

«I expect my students to ...». «She expects his students to...»

Professor is talking about her expectations

I expect my students to regularly attend lectures because I link attendance with success. I think that inadequate and/or poor exam preparation that leads to students' academic failure can be explained by students' poor attendance. Students have to take responsibility for their own learning and for not achieving to the best of their abilities.

I expect my students to ask me questions and show interest to what they are learning. The more questions the better. I need to know that my students are focused on what they are learning. Asking questions has to be the norm for every class.

I expect my students to be independent learners by the time they enroll at university. I guess my students already understand the need to be efficient in balancing their desire for achievement with a strong sense of purpose and enjoyment from academic activities.

I also expect students to be self-disciplined and self-motivated. Self-motivation, the ability to motivate yourself – is an important skill. Self-motivation drives people to keep going even in the face of set-backs, to take up opportunities, and to show commitment to what they want to achieve. Motivation is what pushes us to achieve our goals, feel more fulfilled and improve our overall quality of life.

3. Часові форми групи Present (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect): розповідне, заперечне й запитальне речення.

Future Perfect Shall will Have written	Present Perfect Have written Прочитала to have written	Past Perfect
Future Perfect Continuous Shall Will have been writing	Present Perfect Continuous I have been writing Читаю to have been writing	Past Perfect Continuous Had been writing
Future Continuous Shall Will Be writing	Present Continuous am writing читаю be writing	Past Continuous was writing
Future Simple Shall read Will	Present Simple Read to read читаю	Past Simple

The Present Perfect

Ура!!! Прочитала

S+have read (V3) a book.

S (she, he)+ has read (V3) a book.

S+have cleaned (R+ed) a book.

S (she, he)+ has cleaned (R+ed) a book.

General Questions Have S+ read?

Has S (she, he)+ read?

Special Questions What Have S+ read ?

What Has +S+ read?

The Present Perfect Continuous

Читаю

S (I, you, we, you, they)+have been+V+ing

S (he, she) +has been + V+ing

General Questions Have been S+ +Ving?

Has been S (he, she) + +Ving?

How long Have been S+ +Ving?

Since when Has been S (he, she)+ +Ving ?

The Present Continuous

читаю

S (I, you, he, she, it, we, you, they) + **be** (am, is, are) + **V+ing**

General Questions

Special questions

WHAT

?

Present Simple

Читаю

S+V

I read   We read
You read   You read
He reads   They read
                                  She reads

DO **DOES**

Learning English is a piece of cake

Лекція 4.

Спілкування в академічному середовищі (Academic Communication).

Основні форми англійського дієслова активного стану.

ПЛАН

1. Етикет спілкування: правила проведення інтерв'ю. (Unit 2)
2. Сутність силабусу та особливості вибору предметів. (Unit 2)
3. Організація дня: тайм-менеджмент. (Unit 2)
4. Часова форма Past Simple, таблиця неправильних дієслів (активний стан дієслова).
5. Часові форми групи Past (Continuous, Perfect Continuous, Perfect): розповідне, заперечне й запитальне речення.
6. Часові форми Future (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect)

The Past Simple of the regular verbs

Past Simple		
Positive form	Negative Form	Question form
I worked	I didn't (=did not) work	Did I work?
You worked	You didn't work	Did you work?
We worked	We didn't work	Did we work?
They worked	They didn't work	Did they work?
She worked	She didn't work	Did she work?
He worked	He didn't work	Did he work?
It worked	It didn't work	Did it work?

Pronunciation of ED

The pronunciation of words ending in ED depends on the final consonant (sound). There are three ways to pronounce ED:

/id/	/t/	/d/
<p>T wanted D needed</p>	<p>P helped K looked SH washed CH watched GH laughed TH breathed SS kissed C danced X fixed</p>	<p>L called N cleaned R offered G damaged V loved S used W followed Y enjoyed Z amazed</p>
<p>Voiced Sound = uses the vocal cords and they produce a vibration or humming sound in the throat. <i>(Touch your throat to feel it)</i></p>	<p>VOICELESS</p>	<p>VOICED</p>

www.grammar.cl

www.woodwardenglish.com

www.vocabulary.cl

The past simple of the irregular verbs

Past Simple Forms

Positive	Negative	Questions	Short answers	
I went.	I did not go. I didn't go.	Did I go?	Yes, I did.	No, I did not. No, I didn't.
You went.	You did not go. You didn't go.	Did you go?	Yes, you did.	No, you did not. No, you didn't.
He/She/It went.	He/She/It did not go. He/She/It didn't go.	Did he/she/it go?	Yes, he/she/it did.	No, he/she/it did not. No, he/she/it didn't.
We went.	We did not go. We didn't go.	Did we go?	Yes, we did.	No, we did not. No, we didn't.
They went.	They did not go. They didn't go.	Did they go?	Yes, they did.	No, they did not. No, they didn't.

Часові форми групи Past (Continuous, Perfect Continuous, Perfect): розповідне, заперечне й запитальне речення.

Часові форми Future (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect)

Ствердження

Заперечення

Питання

I was working at six o'clock.

Я працював о 6-й годині.

I wasn't working at six o'clock.

Я не працював о 6-й годині.

Was I working at six o'clock?

Чи я працював о 6-й годині?

You were working at six o'clock.

Ви працювали о 6-й годині.

You weren't working at six o'clock.

Ви не працювали о 6-й годині.

Were you working at six o'clock?

Чи ви працювали о 6-й годині?

I
He
She + was + Ving + ...
It

+ was
were + not + Ving + ...

Was
Were + + Ving + ... ?

You
We + were + Ving + ...
They

was not = wasn't
were not = weren't

QW + was
were + + Ving + ... ?

– підмет

Ving – смислове дієслово з закінченням *-ing* (дієприкметник);

QW – *question word* (питальне слово).

Стверджувальне речення

Past Continuous (Past Progressive) утворюється за допомогою допоміжного дієслова **was** або **were** та форми простого дієприкметника теперішнього часу (дієслово з

закінченням **-ing**). **Was** та **were** – це форми минулого часу допоміжного дієслова **to be**.

Вибір необхідної форми залежить від **підмета** (головного члена речення), його особи та числа.

Was – використовується, коли підмет виражений займенником або іменником в однині (**I, he, she, it**).

Were – використовується, коли підмет виражений займенником або іменником у формі множини (**we, they**) або ж разом з займенником **you** (ти, ви, ввічливе Ви).

- I **was** **singing** a song. – Я співав пісню.
- She **was** **drinking** tea. – Вона пила чай.
- They **were** **watching** the movie. – Вони дивилися кіно.

Всі правила додавання закінчення **-ing** детально розглянуті в окремій статті.

to enter → **entering**

to say → **saying**

to lie → **lying**

to relax → **relaxing**

to take → **taking**

to run → **running**

to agree → **agreeing**

to travel → **travelling / traveling**

Заперечне речення

Заперечення в **Past Continuous** утворюються за допомогою додавання частки **not** після допоміжного дієслова **was** або **were**. Загальний порядок слів в реченні не змінюється.

- I **was not** singing a song when you came. – Я не співала пісню, коли ти прийшов.
- She **was not** drinking tea at 3 p.m. – Вона не пила чай о 3-й дня.
- They **were not** watching the movie when you called them. – Вони не дивилися кіно, коли ти їм зателефонував.
- was not = wasn't (скорочення)
- I **wasn't** playing at 5 p.m. – Я не грав о 5-й вечора.
- were not = weren't
- You **weren't** working when we came. – Ти не працював, коли ми прийшли.

Питальне речення

Загальне питання в **Past Continuous** утворюється шляхом винесення допоміжних дієслів **was** або **were** на початок речення перед підметом.

- **Was** I singing a song? – Я співала пісню?
- **Was** she drinking tea? – Вона пила чай?
- **Were** they watching the movie? – Вони дивилися кіно?

Спеціальне питання в **Past Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться в самий початок речення. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні з **Past Continuous** (**was, were** + підмет + дієслово з **-ing**).

- **What was** I singing at karaoke at the same time yesterday? – Що я співав в караоке в цей самий час вчора?
- **When was** she doing her homework? – Коли вона виконувала своє домашнє завдання?
- **Where were** they watching the movie when the fire began? – Де вони дивилися кіно, коли почалася пожежа?

Використання Past Continuous

- **Тривалі дії в певний проміжок часу в минулому**

Past Continuous використовується для вираження дій, що відбувалися в конкретний, точно відомий момент або проміжок часу в минулому.

- Yesterday at **10 p.m.** I was climbing the tree. – Вчора о 10-й вечора я вилазила на дерево.
- **At 5 o'clock** yesterday evening my sister was flying from Sydney. – Вчора о 5-й моя сестра летіла з Сіднея.
- **At the same time** two years ago we were visiting my parents. – В цей же час два роки тому ми провідували моїх батьків.
- She was **still** dancing at midnight. – О півночі вона все ще танцювала.

- Last night **at 1 a.m.** I was preparing my speech. – Минулої ночі о першій годині я готував свою промову.

Точний момент часу в **Past Continuous** може уточнюватися або перериватися іншою короткочасною дією, вираженою в **Past Simple**.

- She was cleaning the house **when the phone rang.** – В той час, коли вона прибиралася в домі, задзвонив телефон.
- John was cooking dinner **when he suddenly cut his finger.** – Коли Джон готував обід, він раптово порізав собі палець.
- Helen was using the blender so she **didn't hear you came in.** – Хелен користувалася блендером, тому вона не чула, як ти увійшов.

Слова **while** («в той час, як», «поки») та **when** («коли») підкреслюють та використовуються з різними частинами складнопідрядного речення. Як правило, після слова **while** вживається **Past Continuous**, а після **when** вживається **Past Simple**.

- **While** I was typing my report everyone left the office. – Поки я друкувала свій звіт, всі залишили офіс.
- **While** I was eating my soup, he came home. – В той час, коли я їв суп, він прийшов додому.
- I was eating my soup **when** he came home. – Я їв суп, коли він прийшов додому.
- **When** Dana broke the cup I was making some cakes. – Коли Дана розбила чашку, я готувала тістечка.

▪ Одночасні дії у минулому

Past Continuous використовується для вираження в одному реченні декількох дій, що відбувалися одночасно в минулому.

- She **was doing** her makeup while she **was talking** over the telephone. – Вона робила макіяж в той час, коли розмовляла по телефону.

- They **were drinking** a cup of coffee while they **were sitting** at that restaurant. – Вони пили каву, поки сиділи в тому ресторані.
- We **were eating** delicious pasta while we **were watching** a new cartoon. – Ми їли смачну пасту, коли дивилися новий мультик.
- I **was playing** the guitar and Jane **was playing** along the drum. – Я грала на гітарі, а Джейн пригравала мені на барабані.
- Children **were playing** games, **eating** sweets and **drinking** Cola. – Діти грали в ігри, їли солодощі та пили колу.

▪ **Вираження несхвалення, роздратування**

Past Continuous використовується для вираження несхвалення, нетерплячості або роздратованості певною дією в минулому. В такому значенні **Past Continuous** здебільшого використовується зі словами **always** (завжди, постійно), **often** (часто), **constantly** (постійно). Ці слова вживаються між допоміжними дієсловами was або were та смисловим дієсловом з закінченням **-ing** (формою дієприкметника).

- He was **always** interrupting me when I was talking. – Він завжди (постійно) мене переривав, коли я говорив.
- She was **constantly** losing our keys on the vocation. – На відпочинку вона постійно губила наші ключі.
- We were **often** waiting for that friend of his. He was so slow. – Ми часто чекали того його друга. Він був таким повільним.
- As she was **always** inspecting my stuff I didn't like her. – Так як вона постійно перевіряла мої речі, я її не любив.

В такому значенні **Past Continuous** зхожий на конструкцію **used to**, однак відрізняється від неї своїм негативним відтінком.

- He **used to** worry about money too much. – Він занадто багато піклувався про гроші.
- Clark **used to** complain constantly about anything. – Кларк постійно через все жалівся.
- **Заплановані дії, що не відбулися**

Past Continuous використовується для вираження запланованих дій в минулому, що, однак, не відбулися. Часто в таких реченнях використовуються дієслова **mean** (збиратися, мати намір), **intend** (мати на меті, збиратися, задумати), **hope** (сподіватися), **expect** (очікувати), **think** (думати, гадати), **plan** (планувати).

- I was **hoping** to meet her at the bookstore but she didn't come. – Я сподівався зустріти її в книжковому магазині, але вона не прийшла.
- My mother was **thinking** of cooking a pie but we wanted some pizza. – Моя мати думала приготувати пиріг, але ми хотіли піццу.
- Tom was **planning** to buy these tickets for the concert but forgot his wallet at home. – Том збирався купити ці квитки на концерт, але забув всієї гаманець вдома.

Маркери часу

Past Continuous використовується, якщо на питання «коли це відбувалося?» можна вказати точний, конкретний час або проміжок часу в минулому.

- at that moment – в той момент
- at the same time – в цей же час (у минулому)
- while – в той час, як; поки
- when – коли
- as – так як
- all morning / the whole morning – протягом всього ранку, весь ранок
- all night (long) / the whole night – протягом всієї ночі, всю ніч

- all evening / the whole evening – протягом всього вечора, весь вечір
- all day (long) / the whole day – протягом всього дня, весь день
- last Monday – минулого понеділка
- last week – минулого тижня
- last year – минулого року, в минулому році

Past Perfect Continuous - Минулий доконано-тривалий час

Ствердження

I had been working for an hour when he came.

Я пропрацював з годину до того, як він прийшов.

Заперечення

I hadn't been working for an hour when he came.

Я не пропрацював з (цілу) годину, коли він прийшов.

Питання

Had I been working for an hour when he came?

Я вже пропрацював з (цілу) годину, коли він прийшов?

+ **had been** + **Ving** + ...   **hadn'** + **t** + **no** + **t** + **Ving** + ...   **Had** + ... + **been** + **Ving** + ... ?

had not = **hadn't**

QW + **had** + ... + **been** + **Ving** + ... ?

– підмет

Ving – сислове дієслово з закінченням -ing;

QW – question word (питальне слово).

Стверджувальне речення

Стверджувальне речення в **Past Perfect Continuous (Past Perfect Progressive)** утворюється за допомогою комплексного допоміжного дієслова **had been** (форма Past Perfect від

допоміжного дієслова be), що використовується для всіх осіб однини та множини, та **форми Present Participle** (першої форми смислового дієслова з **закінченням -ing**).

- We **had been searching** for a room for two hours before we found a free one. – Ми шукали кімнату дві години, поки не знайшли вільну.
- I **had been waiting** for them all morning, so I felt annoyed. – Я чекала їх весь ранок, тому я була роздратована.
- She **'d been driving** a car for an hour before she came to the gas station. – Вона керувала машиною з цілу годину, поки не приїхала на автозаправну станцію

Скорочення **had been**:

- *I had been = I'd been*
- *He had been = He'd been*
- *It had been = It'd been*
- *They had been = They'd been*
- *You had been = You'd been*
- *She had been = She'd been*
- *We had been = We'd been*

Всі правила додавання закінчення -ing детально розглянуті в окремій статті.

- *to enter* → *entering*
- *to lie* → *lying*
- *to take* → *taking*
- *to agree* → *agreeing*
- *to say* → *saying*
- *to relax* → *relaxing*
- *to run* → *running*
- *to travel* → *travelling / traveling*

Заперечне речення

В Past Perfect Continuous заперечення формується за допомогою заперечної частки not, що ставиться після допоміжного дієслова had. Загальний порядок слів в реченні при цьому не змінюється.

- We **had not** been searching for a room for two hours before we found a free one. – Ми не шукали кімнату з дві години, поки не знайшли вільну.
- I **had not** been waiting for them all morning, so I didn't feel annoyed. – Я не чекала їх весь ранок, тому я не була роздратована.

- had not = hadn't (скорочення)
- She **hadn't** been driving a car for an hour before she came to the gas station. – Вона не була за кермом з годину до того, як приїхала на автозаправну станцію.

Питальне речення

Для того, щоб утворити загальне питання в **Past Perfect Continuous**, необхідно **had** (частину комплексного дієслова) винести на початок речення перед підметом (так званий непрямої порядок слів).

- **Had** you been searching for a room for two hours before we found a free one? – Ви шукали кімнату дві години, поки не знайшли вільну?
- **Had** she been waiting for them all morning, so she felt annoyed? – Вона дочекала їх весь ранок, тому вона була роздратована?
- **Had** she been driving a car for an hour before she came to the gas station. – Вона була за кермом з годину, поки не приїхала на автозаправну станцію?

Спеціальне питання в **Past Perfect Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться на початок речення. Подальший порядок слів такий самий, як й в загальному питанні **Past Perfect Continuous (had + підмет + been + дієслово з -ing)**.

- **What had** we been doing for two hours before we found a free room? – Що ми робили протягом двох годин, поки не знайшли вільну кімнату?
- **Whom had** I been waiting all morning then? – Кого я тоді чекала весь ранок?
- **How long had** she been driving a car before she came? – Як довго вона була за кермом машини до того, як приїхала?

Використання Past Perfect Continuous

- Тривалі дії, що завершилися до певного моменту в минулому

Past Perfect Continuous використовується для того, щоб підкреслити саме тривалість певної дії, що почалася, тривала та завершилась до певного моменту або ж іншої дії у минулому. Результат такої тривалої дії також був відчутний в минулому.

- She had been running **for two hours before** she saw a village. – Вона бігла протягом двох годин, поки не побачила якесь село.
- John had been speaking **all morning**, so he lost his voice. – Джон розмовляв весь ранок, так що втратив голос. (Тривала дія відбувалась в минулому. Її результат також з'явився в минулому: Джон втратив голос)
- They had been sitting here **since last evening before** they bought the tickets. – Вони сиділи тут з попереднього вечора, поки не купили квитки.

Маркери часу

З часом **Past Perfect Continuous** використовуються певні слова та вирази, що вказують на те, що дія почалася, тривала певний проміжок часу та завершилася у минулому або до іншої дії у минулому часі.

- before – до
- till – до (здебільшого в заперечних реченнях)
- untill – до (здебільшого в заперечних реченнях)
- for an hour – протягом години
- for 5 hours – протягом п'яти годин
- for a day – протягом дня
- for a week – протягом тижня
- for a month – протягом місяця
- all morning / the whole morning – весь ранок
- all day (long) / the whole day – весь день
- all week / the whole week – весь тиждень
- all month / the whole month – весь місяць
- all year (round) – весь рік
- since 5 o'clock – з 5-ї години
- since last week – з минулого тижня

- since last month – з минулого місяця
- since 1991 – з 1991 року
- since last century – з минулого сторіччя

Past Perfect - Минулий доконаний час

Ствердження

Заперечення

Питання

I had already worked by six o'clock.

Я вже попрацював до 6-ї години.

I hadn't worked by six o'clock.

Я не попрацював до 6-ї години.

Had you worked by six p.m?

Ви попрацювали до 6-ї години?

+ had + Ved
V3 + ...

+ had + not + Ved
V3 + ... Had + Ved
V3 + ... ?

had not = hadn't

QW + had + Ved
V3 + ... ?

– нідмет

V3 – третя форма
неправильного дієслова;

Ved – дієслово з закінченням ed;

Q – question word (питальне слово).
W

Стверджувальне речення

В **Past Perfect** стверджувальне речення формується за допомогою допоміжного дієслова **had** та форми Past Participle (третя форма дієслова). **Had** – це форма минулого часу допоміжного дієслова **have**.

Past Participle для правильних дієслів утворюється шляхом додавання закінчення -ed до словникової форми дієслова. Неправильні дієслова мають свої окремі треті форми, які можна взяти з таблиці неправильних дієслів.

Форми **Past Perfect**, на відміну від Past Simple, завжди утворюються допоміжним дієсловом **had** та формою Past Participle (третя форма дієслова) від смислового дієслова.

- I **had booked** the table. – Я замовила (забронювала) столик.
- She **had washed** her hair. – Вона вимила волосся.
- They **had seen** the sunset. – Вони побачили захід сонця.

Всі правила додавання закінчення -ed детально розглянуті в окремій статті.

- *to work* → *worked*
- *to study* → *studied*
- *to stop* → *stopped*
- *to translate* → *translated*
- *to play* → *played*
- *to relax* → *relaxed*
- *to agree* → *agreed*

Заперечне речення

Для того, щоб утворити заперечення **Past Perfect**, слід додати заперечну частку **not** після допоміжного дієслова **had**.

- I **had not** booked a table. – Я не забронювала столик.
- She **had not** washed her hair. – Вона не вимила волосся.
- had not = hadn't (скорочення)
- They **hadn't** seen the sunset. – Вони не побачили захід сонця.

Питальне речення

Загальне питання в **Past Perfect** формується шляхом винесення допоміжного дієслова **had** на початок речення перед підметом.

- **Had** you booked a table? – Ти забронювала столик?
- **Had** she washed her hair? – Вона вимила волосся?
- **Had** they seen the sunset? – Вони побачили захід?

Спеціальне питання в **Past Perfect** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що стоїть на самому початку речення. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні для **Past Perfect** (**had** + підмет + третя форма дієслова).

- **What had** I done? – Що я зробила?

- **Where had** she washed this cup? – Де вона мила цю чашку?
- **Who had** seen the sunset? – Хто побачив захід сонця?

Використання Past Perfect

- **Дії, що передують іншим діям в минулому**

Past Perfect використовується для вираження дії, яка передує іншій дії у минулому або ж відбувалася до певного моменту в минулому.

- She told you she had met your mother. – Вона сказала тобі, що зустріла твою мати. (Вона спочатку зустріла мати, а потім через деякий час розповіла про це)
- They had finished their work by 6 p.m. – Вони закінчили роботу до 6-ї вечора.
- Tom had drunk a cup of coffee before going to work. – Том випив чашку кафи перед тим, як піти на роботу.

- **Видимий результат у минулому**

Past Perfect використовується для вираження дій, що завершилися в минулому й результат цих дій був також спостерігався у минулому.

- She was upset. She had torn her favorite dress. – Вона була засмучена. Вона розірвала свою улюблену сукню.
- And the silence became deeper. They had dug the grave. – Й тиша стала ще глибше. Вони викопали могилу.
- All these people were happy, because Kennedy had won the elections. – Всі ці люди були щасливі, бо Кеннеді отримав перемогу на виборах.

- **Hardly... when та No sooner...than**

Past Perfect використовується в конструкціях **hardly...when** та **no sooner...than**. Ці два вирази перекладаються як «ледь я», «тільки-но я», «тільки щойно я». В таких реченнях **Past Perfect** також описує минулу дію, що відбулася

перед іншою дією. Однак, особливістю є те, що в частині з **Past Perfect** використовується непрямий порядок слів (як в загальному питанні) або інверсія. В другій частині складного речення використовується час Past Simple.

- **Hardly** had they met each other **when** it started to drizzle. – Тільки-но вони зустрілись, як пішов дрібний дощик.
- **Hardly** had I sent my message **when** she came. – Щойно я відправив повідомлення, як вона прийшла.
- **No sooner** had I drunk my glass of cold water **than** I felt toothache. – Ледь я допив стакан холодної води, як відчув зубний біль.
- **No sooner** had I come into the flat **than** the telephone rang. – Тільки-но я зайшов до квартири, як задзвонив телефон.

Маркери часу

В часі **Past Perfect** використовуються певні слова та фрази, що вказують, до якого моменту було завершено дію у минулому.

- before – до того як
- before the moment – до (певного) моменту
- before the evening – до (певного) вечора
- before the day – до (певного) дня
- before the year – до (певного) року
- never before – ніколи раніше
- after - після, після того, як
- no sooner... than – лише, щойно, тільки-но, не встиг
- hardly... when – тільки-но, щойно, ледь, не встиг і
- by two o'clock – до 2-ї години
- by half past six – до половини 7-ї
- by that time – до того часу
- by that morning – до того ранку
- by evening – до вечора, під кінець дня
- by afternoon – пообідь
- by the 2nd of July – до 2-го липня
- by that day – до того дня

- by that month – до (початку) того місяця
- by that year – до того року
- by that age – до того віку

Future Perfect прочитаю	Present Perfect прочитала	Past Perfect прочитала
Future Perfect Continuous читатиму	Present Perfect Continuous читаю	Past Perfect Continuous читала
Future Continuous читатиму	Present Continuous читаю	Past Continuous читала
Future Simple читатиму	Present Simple читаю	Past Simple читала

Лекція 5.

Утворення форм пасивного стану дієслова.

ПЛАН

1. Часові форми групи Present (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect)
2. Група часових форм Past (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect)
3. Група часових форм Future (Simple, Continuous, Perfect Continuous, Perfect)

Have you heard people refer to the Passive form and wondered what they meant? Or perhaps you have some idea but find it difficult to use? The passive form is a very useful structure in English, especially for the workplace, and if you can learn to use it you'll sound like a native speaker! So read on to find out more about the passive form and start putting it to use.

What is the Passive Form?

The passive form is a special structure we use to change the focus of an action. In most cases we make active sentences where the focus is on the subject doing an action. For example:

➤ *This company* employs 2000 people.

In passive sentences we put the focus on the object that receives an action. For example:

➤ *2000 people* are employed by this company.

In order to make passive sentences the verb must be transitive, which means that the verb is followed by an object. For example:

- to make a cake
- to direct a film
- to hire someone

If a verb is intransitive we cannot use the passive form. For example:

- to think
- to talk
- to work

How to Make the Passive Form

To create passive sentences we use 'to be' + the past participle of the main verb. Here is an example of the structure in the present simple using the verb 'to ask':

Active	Passive
I ask.	I am asked.
You ask.	You are asked.
He asks.	He is asked.
She asks.	She is asked.
We ask.	We are asked.
You ask.	You are asked.
They ask.	They are asked

To make questions and negatives we do the same as we always do with 'to be' – we invert the subject and verb to make questions, and add 'not' for negatives. For example:

Active	Passive
I ask. Do I ask?	I am asked. Am I asked? I am not asked.
You ask. Do you ask?	You are asked. Are you asked? You are not asked.
He asks. Does he ask?	He is asked. Is he asked? He is not asked.
She asks. Does she ask?	She is asked. Is she asked? She is not asked.
We ask. Do we ask?	We are asked. Are we asked? We are not asked.
You ask. Do you ask?	You are asked. Are you asked? You are not asked.
They ask. Do they ask?	They are asked. Are they asked? They are not asked.

When we want to include the agent of an action (the person who did it), we use ‘by’. For example:

- The ambulance drivers are helped *by volunteers*.

The Most Common Uses of the Passive Form

The passive form is used to:

- describe an action when we are interested mainly in the object and not who did it. For example:
  - The Cathedral **was built** in the 14th Century.
  - The roads **are cleaned** once a week.
- describe processes
  - The grapes **are picked** in September.
  - Then they **are packaged** and **sent** to shops.
- describe the artist of a song, book, painting, film, etc.
  - The Gioconda **was painted** by Leonardo da Vinci.
  - E.T. **was directed** by Steven Spielberg.
- make formal and polite statements by being indirect
  - Visitors **are** kindly **asked** to turn off their phones in the waiting area.
  - The payment **has not yet been made**.

The Passive in other Tenses

We can use the passive in several verb tenses. In every case we transform ‘to be’ into the right tense and add the past participle of the verb:

Present Continuous Active	Present Continuous Passive
You are asking.	You are being asked.
I am asking.	I am being asked.
We are asking.	We are being asked.
Past Continuous Active	Past Continuous Passive
You were asking.	You were being asked.
Past Simple Active	Past Simple Passive
You asked.	You were asked.
Present Perfect Active	Past Perfect Active
You have asked.	You have been asked.

Future Simple Active	Future Simple Passive
You will ask.	You will be asked.
Future Perfect Active	Future Perfect Passive
You will have asked.	You will have been asked.

Active or Passive?

If you're not sure whether to use the active form or the passive form, ask yourself these questions:

- Does the verb have an object? (is it transitive) If the answer is 'yes', you can probably use the passive.
- What is more important – the subject or object? If the answer is 'the object', the passive form is probably appropriate.
- Is it a formal or informal statement? If it's formal, the passive could be the best option.

Here are some more examples of the Passive Form:

- The criminal **was arrested** as he came out of the bank.
- Interest rates **will probably be increased** next year.
- Who **were** you **introduced** to at the meeting? Anyone interesting?
- The Christmas cakes **are** already **being distributed**.
- My grandfather **was born** in 1898.
- We **haven't been informed** about the new price list yet.
- This book **was written** by John Grisham. Have you read it?
- When we arrived, our bags **had already been taken** to our room.
- Your shirts **will have been washed** and **ironed** by 6pm.
- My car **was being cleaned** when it started to rain.

Now practice!

Лекція 6.

Інфінітив та інфінітивні конструкції: функційність.

ПЛАН

1. Форми інфінітиву
2. Складний додаток з інфінітивом
3. Складний підмет з інфінітивом

Infinitive Інфінітив в англійській мові

Інфінітив – це безособова або неозначена форма дієслова, що відповідає на питання «**що робити?**», «**що зробити?**». Інфінітив називає тільки дію і не виражає категорії особи, числа або способу. Відмінною особливістю форми інфінітиву є частка **to**, однак в деяких випадках вона може не вживатися (так званий **голий інфінітив**).

• *I would love **to come** but I'm busy now.* – Я б хотів прийти, та я зараз зайнятий.

В реченнях заперечна частка **not** ставиться перед **інфінітивом**, до якого вона належить.

• *I will try **not to be late**.* – Я постараюся не запізнитися.

• *I asked you **not to scream**.* – Я попросив тебе не кричати.

Форми інфінітиву

Інфінітив в англійській мові може вживатися в чотирьох особливих формах, що відповідають чотирьом видам дієслів. Інфінітиви **перехідних дієслів** можуть мати форми активного та пасивного стану.

Tense	Active Voice	Passive Voice
Indefinite (Simple) Infinitive простий інфінітив	to eat (їсти) to + перша форма дієслова	to be eaten (з'їстися) to be + третя форма дієслова

Continuous (Progressive) Infinitive тривалий інфінітив	to be eating to be + дієслово з закінченням -ing	---	не вживається
Perfect Infinitive доконаний інфінітив	to have eaten to have + третя форма дієслова	to have been eaten to have been + третя форма дієслова	
Perfect Continuous (Progressive) Infinitive доконано-тривалий інфінітив	to have been eating to have been + дієслово з закінченням -ing	---	не вживається

Інфінітив в активному стані

Простий або неозначений інфінітив (Indefinite або Simple Infinitive) означає дію, що відбувається одночасно з іншою дією, що виражена дієсловом в особовій формі, або ж дію, виконання якої не пов'язане з певним часом. В цьому випадку час (граматичний час) дії визначається за дієсловом-присудком, що у реченні вживається в певній особовій формі.

- *I am glad **to meet** Peter.* – Я радий зустрітись з Пітером.
- *I was glad **to meet** Peter.* – Я був радий зустрітись з Пітером.
- *I will be glad **to meet** Peter.* – Я буду радий зустрітись з Пітером.

Тривалий інфінітив (Continuous або Progressive Infinitive) вказую на тривалу дію, що відбувається одночасно з іншою дією, вираженою у реченні дієсловом-присудком в особовій формі.

- *The weather seems **to be changing**.* – Здається, погода змінюється (буде зараз змінюватись).
- *The weather seemed **to be changing**.* – Здавалось, що погода змінюється.

• *He will be glad to be swimming in a cool pool right now.* – Він буде радий поплавати зараз в прохолодному басейні.

Доконаний інфінітив (Perfect Infinitive) вживається для вираження дії або стану, що були виконані перед іншою дією, вираженою дієсловом-присудком.

• *It is very nice of Matt to have come to us.* – Це чудово, що Метт прийшов до нас.

• *It was very nice of Matt to have come to us.* – Це було чудово, що Метт прийшов до нас.

• *She will pretend to have lost all her money.* – Вона зробить вигляд, що загубила всі свої гроші.

Доконаний інфінітив після дієслів **to mean** (мати намір), **to hope** (сподіватися), **to intend** (збиратися, хотіти), **to expect** (очікувати) у формі Past Simple вказує на те, що дія повинна була відбутися, однак цього не сталося.

• *We meant to have gone there.* – Ми збиралися (хотіли) піти туди.

• *Ann hoped to have arrived in time.* – Енн сподівалася, що приїде вчасно.

• *Chris intended to have married Jane.* – Кріс збирався одружитися з Джейн.

• *I expected you to have finished your work already.* – Я сподівалася, що ти вже закінчив свою роботу.

Доконано-тривалий інфінітив (Perfect Continuous Infinitive) вказує на дію, що розпочалась та тривала певний час до іншої дії, вираженої дієсловом в особовій формі (дієсловом-присудком), або ж ця дія продовжується. Ця форма інфінітиву підкреслює тривалість дії у часі.

• *Jack seems to have been living here since his childhood.* – Здається, Джек живе тут з дитинства.

• *I was glad to have been working there for 10 years.* – Я був радий пропрацювати там 10 років.

• *Paul will be happy to have been working here for all his life.* – Пол буде радий пропрацювати тут все своє життя.

Інфінітив в пасивному стані

Простий (неозначений) інфінітив пасивного стану (Passive Indefinite Infinitive) виражає дію, що виконується над кимось або чимось та відбувається одночасно з дією, вираженою дієсловом в особовій формі (дієсловом-присудком), або не залежить від певного часу взагалі.

- *She ought **to be told** the truth.* – Їй повинні сказати правду.
- *This letter needs **to be written** today.* – Цей лист повинен бути написаний сьогодні.
- *I liked **to be given** a lot of presents when I was small.* – Мені подобалось отримувати багато подарунків, коли я був маленьким.

Доконаний інфінітив пасивного стану (Passive Perfect Infinitive) вживається для означення дії в пасивному стані, що відбувалась або протікала до іншої дії або стану, виражених дієсловом-присудком.

- *This house seems **to have been rebuilt** already.* – Здається, цей будинок вже перебудували.
- *I supposed the work **to have been done** by that time.* – Я вважала, що робота була виконана до того часу.
- *This book must **have been written** by Dickens.* – Ця книга, мабуть, написана Діккенсом. (голий інфінітив після модального дієслова)

В реченнях, що починаються з конструкції *there is*, деякі перехідні дієслова можуть бути використані як в **пасивному стані**, так і в **активному**, при цьому смисл речення не змінюється.

- *There is nothing **to love**.* – Нема нічого, що можна любити (нічого любити).
- *There is nothing **to be loved**.* – Нема нічого, що можна любити (нічого любити).
- *There is no time **to lose**.* – Нема (зайвого) часу, який можна змарнувати.
- *There is no time **to be lost**.* – Нема (зайвого) часу, який міг би бути змарнованим.

Функції інфінітиву

Інфінітив у реченні може виконувати різноманітні функції: бути підметом, додатком, частиною складного присудка, означенням тощо.

- **Підмет** (головний член речення)
  - *To love and to be loved is the biggest happiness.* – Кохати та бути коханим – найбільше щастя.
- **Додаток** (другорядний член речення)
  - *Chris asked me to help him with his homework.* – Кріс попросив мене допомогти йому з домашнім завданням.
- **Частина складного присудка**
  - *The work will have been finished by 4p.m. tomorrow.* – Робота буде закінчена до 4х годин вечора завтра.
- **Означення** (прикмета, якість, властивість предмета)
  - *I have my children to look after.* – У мене є діти, про яких я повинен піклуватися.

Інфінітив часто використовується в реченнях в якості вставних фраз.

- *To put it mildly, Jack was tipsy.* – М'яко кажучи, Джек був напідпитку.
- *To tell the truth, I don't really like this city.* – Чесно кажучи, я не дуже люблю це місто.
- *Well, to cut a long story short, the party was awful.* – Одним словом, вечірка була жахливою.

Лекція 7.

Умовні речення: тип 0, 1, 2, 3 (реальна та нереальна умова)

ПЛАН

1. Умовні речення (реальна умова, тип 0 та 1)
2. Умовні речення: тип 2
3. Умовні речення: тип 3
4. Змішані речення

Conditionals (умовні конструкції або умовні речення) – особливий вид **складнопідрядних речень**, коли в підрядній частині виражається певна умова, а в головному – наслідки такої умови. Такі речення часто називаються *if-sentences* (речення зі сполучником *if*).

В залежності від умови, вираженої у реченні, умовні конструкції поділяються на чотири типи: умовні конструкції нульового типу, першого, другого та конструкції третього типу. Також виокремлюють змішаний тип умовних речень.

❖ Умовні конструкції нульового типу

Zero Conditional (умовне речення нульового типу) – умовне речення, що передає загальні істини, природні або наукові факти, правила або ж часто повторювані події, що стали правилом. В таких реченнях сполучник підрядності *if* (якщо) може бути замінений на *when* (коли).

В умовних реченнях нульового типу завжди використовується *Present Simple* як в головному, так і в підрядному реченні.

• *Ice cream melts if we heat it.* – Морозиво розтає, якщо ми його нагріємо.

• *If you don't water plants, they die.* – Якщо ти не будеш поливати рослини, вони загинуть.

• *The ground gets wet when it rains.* – Земля намокає, коли йде дощ.

• *When we mix blue and yellow, we get green.* – Коли ми змішуємо синій та жовтий, ми утримуємо зелений.

❖ Умовні конструкції першого типу

First Conditional (умовне речення 1-го типу) – умовне речення, що виражає реальну або дуже ймовірну ситуацію в теперішньому або майбутньому часі.

В умовних реченнях 1-го типу в підрядній частині завжди використовується час Present Simple, а в головній частині, в залежності від ситуації, може використовуватися Future Simple, спонукальний спосіб або ж модальні дієслова can, must, may тощо з інфінітивом без частки to.

Future Simple

• *If I like this dress, I'll definitely buy it.* – Якщо мені подобається ця сукня, я її обов'язково придбаю.

• *Your feet will hurt if you wear these uncomfortable shoes.* – У тебе будуть боліти ноги, якщо ти будеш носити ці незручні туфлі.

• *If Jack decides to move to Florida, we will never see him again.* – Якщо Джек вирішить переїхати до Флориди, ми його більше ніколи не побачимо.

Спонукальний спосіб

• *If you see Jessica tonight, give her this book, please.* – Якщо ти побачиш Джессіку сьогодні ввечері, дай їй цю книгу, будь ласка.

• *If oranges are not expensive, buy me two kilos of them.* – Якщо апельсини будуть недорогими, купи мені їх 2 кілограми.

• *Please, come to my place and help me if you are not busy tomorrow.* – Будь ласка, прийди до мене додому та допоможи мені, якщо ти не зайнятий завтра.

Модальні дієслова

• *If you like this shoes, we can buy them.* – Якщо тобі подобаються ці туфлі, ми можемо їх купити.

• *You may stay at home next Monday if there is no work to do here.* – Ви можете залишитися вдома наступного понеділка, якщо тут не буде ніякої роботи.

• *Kate **must** get up really early **if** she gets this job in New York. It's too far.* – Кейт буде змушена вставати дуже рано, якщо вона отримує цю роботу в Нью Йорку. Вона знаходиться надто далеко.

В умовних реченнях 1-го типу в підрядній частині з заперечним значенням замість сполучника *if* можна використовуватися *unless* (якщо не) та дієслово в стверджувальній формі.

• *You don't have to do this **unless** you want.* – Тобі не обов'язково робити це, якщо ти не хочеш.

• *I will be very angry **unless** you clean your room.* – Я буду дуже розлючена, якщо ви не приберетесь у своїй кімнаті.

• *Matt won't be able to go on holidays with us unless he saves some money.* – У Метта не вийде поїхати з нами у відпустку, якщо він не назбирає трохи грошей.

❖ Умовні конструкції 2-го типу

Second Conditional (умовне речення 2-го типу) – умовне речення, що передає нереальну ситуацію в теперішньому часі. Підрядне речення передає уявну ситуацію, що суперечить фактам в теперішньому часі, тому така ситуація неможлива або маловірогідна в теперішньому або майбутньому часі.

В умовних реченнях 2-го типу в підрядній частині завжди використовується *Past Simple*, причому дієслово *were* (а не *was*) використовується для всіх осіб. В головній частині таких речень використовуються модальні дієслова *would, could, might* з інфінітивом дієслова без частки *to*. В таких реченнях не можна замінити сполучник *if* на *when*.

• ***If I were** him, I **would** never do that.* – Якщо б я був на його місці, я б ніколи так не робив.

• *Jack **could** be happy if he married Janice.* – Джек був би щасливим, якщо б одружився з Дженіс.

• ***If Martha were** rich, **would** she move to another country?* – Якщо б Марта була багатою, вона б переїхала до іншої країни?

• *The children **might** play outside if the weather **were** nice.* – Діти могли б пограти на вулиці, якщо б погода була хорошою.

❖ Умовні конструкції 3-го типу

Third Conditional (умовне речення 3-го типу) – умовне речення, що виражає нереальну ситуацію в минулому та її нереальні наслідки, тобто ця уявна ситуація так і не відбулася. В більшості випадків умовні конструкції 3-го типу передають відтінок докори, критики, прикрості через щось, що не було виконано у минулому.

В умовних реченнях 3-го типу в підрядній if-частині використовується час Past Perfect, а також інколи Past Perfect Continuous, а в головній частині – модальні дієслова would, could, might з формою доконаного інфінітиву без частки to. В таких реченнях сполучник if не можна замінити на when.

• *You **could have passed** your exam if you **had studied** harder.* – *Ти б пройшов свій екзамен, якщо б вчився старанніше. (але ти не вчився старанно, тому завалив екзамен)*

• *If they **had asked** me for help, I **would have helped** them.* – *Якщо б вони мене попросили про допомогу, я б їм допоміг (але вони не просили, тому я не допоміг)*

• *What **would you have done** if I **hadn't helped** you at that time?* – *Що б ти робив, якщо б я тобі тоді не допоміг?*

• *If you **hadn't been talking** on the phone for so long, we **might have arrived** to the airport on time.* – *Якщо б ти не розмовляла по телефону так довго, ми б приїхали до аеропорту вчасно.*

❖ Змішані умовні конструкції

Mixed Conditionals (умовні речення змішаного типу) – умовні речення, в яких ситуації або дії в підрядній та головній частинах відносяться до різних часів. Між собою можуть змішуватися тільки умовні речення 2-го та 3-го типів. Існує два види змішаних умовних речень.

В першому виді змішаних речень певна умова в підрядній if-частині відноситься до минулого часу, а результат в головному реченні – до теперішнього часу. В такому випадку в підрядному if-реченні використовується час Past

Perfect (як в third conditional), а в головному – модальні дієслова would, could, might с формою простого інфінітиву без частки to (як в second conditional).

• *If I had got that job, I could be rich now.* – Якщо б я отримав ту роботу, я б був зараз багатим.

• *If we had taken a map, we wouldn't be lost now.* – Якщо б ми взяли мапу, ми б зараз не загубилися.

• *They might be still together if they hadn't moved to different countries.* – Вони б до сих пір були разом, якщо б не роз'їхалися до різних країн.

• *Matt would feel better today if he hadn't gone to the party yesterday.* – Метт відчував би себе краще сьогодні, якщо б не пішов на вчорашню вечірку.

В другому типі змішаних речень умова в підрядній if-частині не відноситься до конкретного часу, а є загальною постійною характеристикою чогось. Однак, результат або наслідки такої умови відбулися в минулому. В такому випадку в підрядному if-реченні використовується час Past Simple (як при second conditional), а в головному – модальні дієслова would, could, might з формою доконаного інфінітиву без частки to (як при third conditional).

• *I wouldn't have helped you if we weren't friends.* – Я б тобі не допомагала, якщо б ми не були друзями.

• *If I spoke French, I could have been appointed to that position.* – Якщо б я розмовляв французькою, мене б призначили на цю посаду.

• *If I weren't afraid of cats, I might have adopted one long time ago.* – Якщо б я не боявся котів, я б вже давно взяв собі одного.

• *Kate wouldn't have let you stay overnight at her place if she weren't a kind person.* – Кейт не дозволила б тобі переночувати у неї, якщо б вона не була доброю.

Лекція 8. Академічне письмо

ПЛАН

1. Поняття про академічну доброчесність
2. Правила написання мотиваційного листа
3. Особливості складання резюме (Resume, Curriculum Vitae)

1. Академічна доброчесність.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та студентами передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається: 1. академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю)

наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилання на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів; 2. фабрикація – фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу; 3. обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; 4. списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; 5. хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження навчального курсу; відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

2. Мотиваційний лист.

Мотиваційний лист – різновид особистої супровідної кореспонденції, що надається разом з резюме. Його мета справити потрібне враження на потенційного роботодавця, звернути його увагу на ваш професійний досвід, знання та вміння, рівень обізнаності щодо напрямів діяльності підприємства, та довести, що саме ви маєте отримати вакантне місце. Як і будь-які інші види листів, мотиваційний лист необхідно логічно і структурно правильно скласти. Під кожен окрему співбесіду потрібно писати окремий лист. Не надсилайте один і той самий документ різним роботодавцям. Нерідко мотиваційний лист, що не викликав інтересу, відкладають, не

дочитавши його до кінця. Тому починаючи з першого абзацу потрібно розставити акценти так, щоб спонукати адресата прочитати лист повністю. Будь-якими методами треба чітко дати зрозуміти, чому ви зацікавлені у цій пропозиції, вказати, які інновації готові привнести, та яку вигоду від цього зможе отримати компанія.

У наступному абзаці викладіть коротку інформацію про себе: отриману основну освіту, відвідані лекції, курси підвищення кваліфікації, виступи на семінарах, участь у проєктах і т.д. Перелічіть свої досягнення, професійні навички, вкажіть на свої захоплення у вільний час та ін. Загалом все, що допоможе сприйняти вас, як різнобічну людину, з перспективами, цілями і амбіціями. Причому потрібно вказувати виключно правдиву інформацію, інакше все це може обернутися проти вас. Якщо мотиваційний лист передбачено для вступу в заклад освіти, слід максимально зосередитися і надати факти, які зможуть позитивно вплинути на вирішення питання про ваше прийняття: хороша академічна успішність, успіхи у навчанні, участь у проєктах і майстеркласах, вивчення іноземних мов та інше. Конкретно описати представлений план свого майбутнього отримання диплома, бажана робота, перспективи щодо реалізації себе в обраній професії і т.д. Для отримання гранту треба локалізувати і представити всі отримані знання, навички, заслуги, ідеї і докази того, що ви дійсно здатні реалізувати їх при просуванні концепції обраного проєкту. Не варто загострювати увагу на фінансовому компоненті грант розраховується за внутрішніми критеріями. У мотиваційному листі для стажування потрібно зосередити увагу на набутій кваліфікації, отриманому досвіді, майстерності, умінні виконувати конкретні види робіт. Обов'язково розповісти про ті ситуації, в яких вам особливо вдалося проявити свій професіоналізм. Оформляючи лист, виключіть всілякі виділення і підкреслення в тексті. Документ повинен бути коротким, лаконічним (не більше 1-2 сторінки), не містити пунктуаційних і граматичних помилок. Закінчіть його вдячністю за приділену увагу і час. Пам'ятайте! Лист, в якому кандидат критикує свою країну, концепцію освіти, колишнього

роботодавця навряд чи принесе бажаний результат. Відразу ж відсіваються кандидатури, які допустили неточності в назві організації або імені керівника. Перечитайте написаний лист кілька разів і дайте зробити це рідним або знайомим. Поставтеся до складання мотиваційного листа серйозно і обдуманно, і неминуче досягнете бажаного результату.

Ознайомтеся із прикладом мотиваційного листа.

Tetiana Scherban, Doctor of Sciences (in Psychology)

tetiana_scherban@gamail.com

Rector at Mukachevo State University

Uzhgorodska St, 26, 30000 Mukachevo, Ukraine

Dear Dr Scherban,

I am writing to express my interest in the doctoral program in the Department for Preschool, Primary Education And Education Administration at Mukachevo State University, as it has always been my ambition to become a university faculty member and teach at Mukachevo State University.

Thanks to the swift progress of my Bachelor's and Master's degrees, I understand that studying and doing research are endeavors I would like to engage in even more. While studying for my Bachelor's degree in Preschool Education at Mukachevo State University I developed a strong interest in the inclusive education and found this very relevant especially currently when the number of children with special needs is constantly growing. After my Bachelor's, I pursued a Master's degree in Primary Education also at Mukachevo, which I completed in December 2021.

I believe that there is no better place to continue my academic career in Education as it relates to Education than the Department for Preschool, Primary Education and Education Administration at Mukachevo State University. I consider it a very rich experience to get the opportunity to meet students from different universities and learn about their values and goals. Hence courses like Current Issues in Education, Theory and Methodology of Inclusive Education,

Project Management, Theory and Methodology of History of Education and Comparative Education would give me more insights into how education is affected in the world today by many other factors aside from education. Considering the pedigree as well as the content of the Master's degree in Education, combined with the knowledge I have gained from my previous studies, I am confident that this PhD brings me a step closer to my goal of becoming a university faculty and a researcher at Zakarpattia University.

With my strong diligence and being a highly motivated student while studying for my Bachelor's and Master's, I did not fail any exam or fail to turn in any due assignment. I am certain to push through with the dedication I have always worked with to accomplish my goals and gain more knowledge and insight into Education. I developed a very strong interest in education from my experience in working with (the name of the school, address, grade your children were in). There I developed lesson plans, taught primary school curriculum to the primary school children, provided support to students with special educational needs, developed online course and tests.

Studying Education at Mukachevo State University is an opportunity I would love to dedicate myself to wholeheartedly, and I hope that during my studies I will be able to contribute to the community in the best way that I can. Considering my academic performance so far and my desire to enrich mine and others' knowledge in education, I am convinced that I will be a valuable addition to the program. I hope to be given that chance, as I am confident that I am capable of meeting and even exceeding your expectations.

Thank you for your consideration.

Sincerely,

Andrea Molnar

You can get more about writing a motivational letter at:

<https://novoresume.com/career-blog/how-to-write-a-motivation-letter>

3. Резюме

Резюме це документ про особисті, освітні та професійні дані, що складається при прийомі на роботу до комерційних підприємств. Особливістю цього документа є стислість (його обсяг, як правило, не перевищує 1 аркуша). У резюме відомості про професійну діяльність та освіту викладаються у зворотному хронологічному порядку. Графа «Додаткові відомості» містить інформацію про навички чи досягнення в будь-якій галузі, наприклад, відомості про володіння іноземними мовами і комп'ютером, вміння керувати автомобілем, участь у наукових конференціях, наявність друкованих праць, громадську діяльність, інтереси претендента тощо. У резюме може зазначатися мета (робота), на яку претендує автор, і бажана заробітна плата. Отже, основними складовими резюме є такі: назва виду документа (Резюме); прізвище, ім'я, по батькові; адреса; телефон; дата і місце народження; мета; професійний досвід; освіта; сімейний стан; додаткові відомості; підпис. посада

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ РЕЗЮМЕ. Резюме повинно бути тільки в друкованому вигляді, набране в програмі MS Word. Незалежно від того, яким чином ви відправили резюме роботодавцю, на співбесіді, у вас обов'язково повинна бути роздрукована його копія, а краще кілька копій. 1-2 сторінки — це ідеальний обсяг для коректного і інформативного документу. Загальноприйняті шрифти Times New Roman або Arial, 12 розмір. Поля повинні бути приблизно 1,5-2,5 см.

Приклад складання резюме здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ви можете знайти за посиланням.

<https://novoresume.com/career-blog/students-graduates-resume-example>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Кожна тема лекцій стимулює творчий процес роботи здобувачів вищої освіти, підвищує зацікавленість в підвищенні рівня володіння іншомовною комунікацією, збагачує термінологічний словниковий запас, активізує навички усного мовлення, розвиває навички розуміння оригінальних текстів фахового спрямування, формує навички письма.

Перелік питань для підсумкового контролю подано в межах кожної спеціальності на сторінці викладача у ВНС MOODLE та відповідно в методичних вказівках:

Бондар Т. І. Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: методичні вказівки до виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки (денної та заочної форм навчання). Мукачево: МДУ, 2021. 85 с.

Бондар Т.І. Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: методичні вказівки до виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (денної та заочної форм навчання). Мукачево: МДУ, 2021. 90 с.

Бондар Т. І. Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: методичні вказівки до виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта (денної та заочної форм навчання). Мукачево: МДУ, 2021. 90 с. (1,99 авт.арк.)

Бондар Т. І. Іншомовна комунікація педагогів у полікультурному середовищі: методичні вказівки до виконання практичних, самостійних та індивідуальних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Виконавсько-педагогічна майстерність (денної та заочної форм навчання). Мукачево: МДУ, 2021. 85 с. (1,99 авт.арк.)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Newbrook J., Wilson J. FCE GOLD Plus. Coursebook. Pearson Longman, 2008. 224 p.
2. Murphy Raymond. Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students of English. 3rd edition. – New York: Cambridge University Press, 2005. 379p.
3. Cunningham S., Moor P. Cutting Edge. Upper Intermediate. Students' Book / Sarah Cunningham, Peter Moor. – Longman: Pearson Education Limited, 2000. 176 p.
4. Carr J.C., Eales F. Cutting Edge. Upper Intermediate. Workbook. Longman: Pearson Education Limited, 2001. 80 p.
5. Gore S., Smith D. G. English for Socializing (Express Series). Oxford University Press, 2007. 81 p.
6. Evans V. Successful Writing Advanced. Express Publishing, 1999.
7. Field M. Improve Your Written English. How To Books, Fifth edition, 2009. 180 p.
8. Hewings M. Advanced Grammar in Use. CUP, 1999.
9. McCartney M. English Vocabulary in Use. Cambridge University press, 2001. 174 p.
10. . Murphy R. English Grammar in Use. CUP, 2001. 350p.
11. Swan M. Practical English Usage. OUP, 1998.
12. Vince M. Language Practice. Intermediate. Macmillan, 2003. 296 p.

Навчально-методичне видання

**ІНШОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ ПЕДАГОГІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Укладач Т. І. Бондар

Опорний конспект лекцій

Тираж 100 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 6984 від 20.11.2019 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>